

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

Ovaj dokument će Vam, nadam se biti lep vodič kroz korake od
IDEJE DO BIZNISA!!

U ovoj brošuri sadržane su informacije o tome kako pokrenuti, voditi i razvijati poslovnu aktivnost. Za pokretanje biznisa potrebno je dosta stvari. Treba razmisliti o tome šta tačno želite raditi. Takođe potrebno je obezbediti sredstva kojim ćete pokrenuti posao, registrovati preduzeće, naći tržište za vaše proizvode i usluge, kao i načine kako da te proizvode i usluge plasirate na tržište. Kada sve to obezbedite - možete početi sa poslom.

Cilj ove brošure je da vam pomogne u tome.

Tekst koji sam napisala nalazi se pod [Creative Commons licencom](#). Što znači da slobodno možete da ga preuzete, kopirate i objavljujete pod **USLOVOM da ne menjate tekst, ne zarađujete novac od toga i da uvek navedete moje ime.**

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

BIZNIS PLAN!!

Nije teško napraviti Biznis plan, trebate biti:

REALNI,

JASNI

VAŠE MISLI PRETOČITI U REČI,

MALO ČITATI.

MALO SLUŠATI DRUGE i

NA PRAVOM STE PUTU !!

A kada ono što mislite i napišete, videćete koliko je lakše i koliko Vam zapravo biznis plan pomaže.

Ako krenete sa dobrim planom imate više šansi da uspete u razvijanju posla jer:

1. plan vam omogućuje da razmislite o svim mogućnostima koje imate i koracima koje preduzimate;

2. plan vam omogućuje da se usredsredite na ključna pitanja;

3. plan vam daje pravac koji sledite sa periodičnim proverama i pokazateljima koji će vam reći da li se vaš posao razvija po planu;

4. kada budete radili plan razmišljate o potencijalnim problemima i rešavati ih pre nego se oni i pojave;

5. planom utvrđujete koje su vam vrednosti i time osiguravate korišćenje svojih kapaciteta u potpunosti;

6. sa biznis planom veća je verovatnoća da ćete od bankara i investitora obezbediti novac koji vam je potreban.

BIZNIS PLAN TREBA DA BUDE:

1.kompletan,

2.precizan,

3.sažet,

4. dobro prezentiran.

U BIZNIS PLANOVIMA NEMA MESTA MUDROVANJU I NA JEDNOSTAVNA PITANJA KAO ŠTO SU:

šta ćete raditi, zašto, za koga, kako, kojim sredstvima, da li su vam potrebni radnici i koliko, šta će raditi i koje kvalifikacije će imati, kako ćete osmisliti prodaju, koliko će vas koštati sve to, ko su vam konkurenti, koje prednosti imate i koje mane, šta očekujete koje rezultate, početne probleme imate konkretna rešenja su ta i ta itd.

MORATE IMATI ODGOVORE **ODMAH!!**

Napisali ste biznis plan. Sledeći korak jeste finansiranje.

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

FINANSIRANJE!!

Da biste započeli ili razvili bilo kakvu poslovnu aktivnost potrebna su vam određena finansijska sredstva, odnosno novac. Ukoliko nemate potreban novac, možete razmotriti mogućnost da zatražite zajam od banke. Važno je znati da će kamata koju ćete plaćati za zajam biti značajna suma. Kolika je ta suma zavisi od veličini i vrste zajma. Pre nego što uzmete zajam raspitajte se o najpovoljnijim uslovima jer neke banke nude povoljnije zajmove.

Korisna adresa svakako za ovakve informacije jeste <http://www.serbiacredit.co.yu/>

Svakako možete i kontaktirati direktno banke da biste dobili odgovore koji Vas zanimaju. Nalazim da je znatno lakše pozvati telefonom i pitati konkretno šta Vas zanima, nego ići od banke do banke.

Zato ću ovde napisati par Internet adresa najpoznatijih banaka kod nas:

BANKA POŠTANSKA ŠTEDIONICA A.D. BEOGRAD

www.posted.co.yu

BANCA INTESA A.D. BEOGRAD

www.bancaintesabeograd.com

VOJVODANSKA BANKA A.D. NOVI SAD

www.voban.co.yu

EUROBANK EFG ŠTEDIONICA A.D. BEOGRAD

www.eurobankefg.co.yu

KOMERCIJALNA BANKA A.D. BEOGRAD

www.kombank.com

MERIDIAN BANK-CRÉDIT AGRICOLE GROUP A.D. NOVI SAD

www.bankmeridian.com

ProCredit BANK A.D. BEOGRAD

www.procreditbank.co.yu

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

www.raiffeisenbank.co.yu

SOCIÉTÉ GÉNÉRALE YUGOSLAV BANK A.D. BEOGRAD

www.socgenyu.com

HYPO ALPE-ADRIA-BANK A.D. BEOGRAD

www.hypo-alpe-adria.co.yu

CREDY BANKA A.D. KRAGUJEVAC

www.credybanka.com

Naravno spisak banaka je veliki, ovo je moj izbor banaka. Vaš može biti neki drugi.

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

Naravno banke nisu jedino mesto gde možete aplicirati za pomoć prilikom otpočinjanja posla. To mogu biti i fondovi, recimo:

Fond za razvoj Republike Srbije

www.fondzarazvoj.sr.gov.yu

Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja – Sektor za razvoj MSPP

www.mpriv.sr.gov.yu

Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza (možda ćete i sebe tu pronaći)

<http://www.siepa.sr.gov.yu/srp/>

Privredna komora je ovde našla mesto za raznim informacija za preduzetnike

<http://pks.komora.net/>

Potom neizostavne Nevladine organizacije

NEVLADINE ORGANIZACIJE

GTZ / WBF

www.gtz.de

HELP

www.help-serbia.org.yu

Unija poslodavaca Srbije

www.poslodavci.org.yu

Stalna konferencija gradova i opština

www.skgo.org

Na ovoj strani možete pronaći ponudu fondova, komercijalnih banaka i lizing kompanija za MSPP

<http://www.sme.sr.gov.yu/bazkredlin11.php?Lang=LA&mm=fi&N=3&IDM=5&ID D=&kur=&N1=0&N2=0>

Kriterijumi za pretragu

Korisnik kredita Malo Srednje Preduzetnik Startup Poljoprivredno gazdinstvo

Namena Kredita Osnovna sredstva Obrtna sredstva

Tip Kredita

Tip Institucije

Spisak Institucija

Rezultati pretrage

Slika: pregled fondova, banaka i drugih institucija za finansiranje vašeg posla

Korisna adresa za kredite, zahteve za startup itd.

<http://www.fondzarazvoj.sr.gov.yu/>

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

Ili pak želite

START UP

Onda je priča u našoj zemlji sledeća

Fond za razvoj Republike Srbije, Kredit za početnike bez hipoteke Startup kredit za
pravna lica

Na adresi:

<http://www.sme.sr.gov.yu/pp.php?Lang=CI&mm=fi&N=2&IDM=5&ID1=22&ID2=61&ID3=&ID=61&IDD=&kur=&N1=-1&N2=0>

Ili aktuelni business startup-ovi u zemlji

<http://bsckragujevac.org> Biznis start up Kragujevac

<http://www.bsorbitola.org/> Biznis start up Bitola

<http://www.bsorbitola.org/> Biznis start up Bar

<http://www.bsorbitola.org/> Biznis start up Zenica

<http://www.sensi.biz/>

Ukoliko ste rešili problem finansiranja i idete dalje da vašu ideju pretvorite u biznis onda smo došli do registracije preduzeća.

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

3

REGISTRACIJA PREDUZEĆA

Kako je ovo zemlja Srbija, pripremite se za puno nerviranja i sitnih gluposti oko registracije Vaše firme. Naime, moraćete zagristi u svet „papirologije” pripremiti se za šetnje po gradu od agencije do agencije, od opštine do poreske uprave i tako dalje.

Naime, ne mogu Vam tu svojim pisanjem ništa pomoći, jer koraci koje je potrebno preduzeti kako biste registrovali to čime želite da se bavite se razlikuje.

Prvo od toga čime želite da se bavite, preko toga gde živite, grad, opština itd. Procedura je svuda različita ali opet ista. Neki „standardi” ipak postoje.

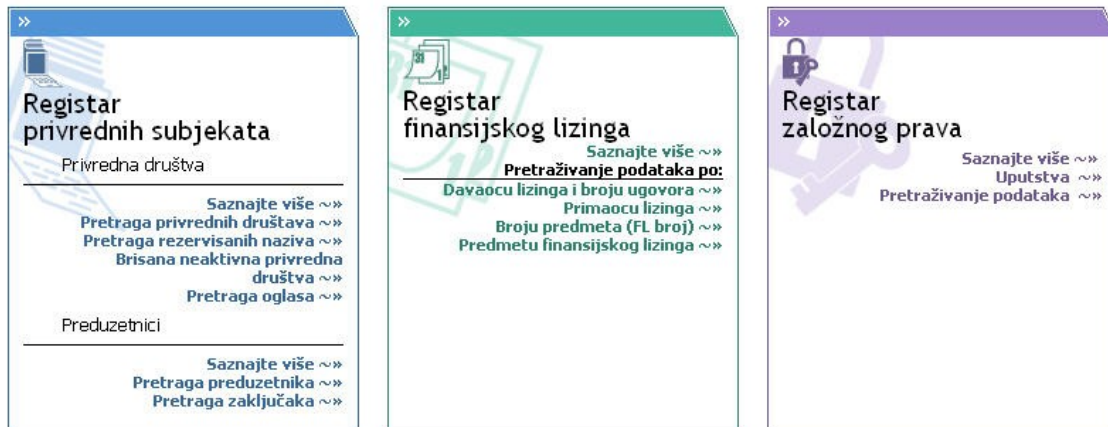
Dakle, kada ste veće zakoračili u svet sopstvenog biznisa imate pitanja, pravne prirode.

Kako registrovati firmu koju želim da otvorim.

Onda su Vam korisne sledeće adrese

<http://www1.apr.sr.gov.yu/apr.public/Default.aspx?>

AGENCIJA ZA PRIVREDNE REGISTRE

Slika: mesta gde možete odgovore na različita pravna pitanja u vezi osnivanja preduzeća

Ona Vam daje odgovore na pitanja

-Šta je potrebno da se podnese za osnivanje preduzetnika?

-Za osnivanje preduzetnika sa jednim osnivačem:

-Za osnivanje ortacke radnje

-Koje su to delatnosti za koje je potrebna prethodna saglasnost?

Pogledajte sajt svakako će Vam biti koristan!!

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

Kada ste u agenciji za privredne registre završili šta je potrebno, možete posetiti sajt <http://www.sme.sr.gov.yu/pp.php?Lang=LA&IDM=3&N=0&mm=pp&p=p>
REPUBLIČKE AGENCIJE ZA RAZVOJ MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA

The screenshot shows the website interface for 'Pravna pomoć' (Legal Assistance). At the top, there is the Serbian coat of arms and the logo of the Agency. A navigation menu includes: AGENCIJA | BIZNIS INKUBATOR | PRAVNA POMOĆ | INOVACIJE | FINANSIRANJE | MENTORING | EDUKACIJA | MREŽA | PROMOCIJA | SARADNJA. The main content area features a large blue banner with the title 'Pravna pomoć' and a sub-header 'U okviru «pravne pomoći» na sajtu naše Agencije, možete pronaći odgovore na pitanja sa kojima se najčešće susreću potencijalni preduzetnici, oni koji se tek upuštaju u obavljanje delatnosti, kao i privredni subjekti (pre svega preduzetnici i privredna društva) koja obavljaju delatnost, ali u toku poslovanja nailaze na različita pitanja.' To the left is a sidebar with a list of links: Usluge, Kako započeti posao?, Porezi i doprinosi, Inspekcije, Reorganizacija i prestanak privrednih društava, Prestanak radnji, Uvoz-Izvoz, Strana ulaganja, Propisi, and Pitanja i odgovori. To the right, under 'Vesti', there is a 'STARTUP ↑ Krediti za početnike' banner and a 'Prijavite se na VI Međunarodni sajam preduzetništva BIZNIS BAZA 2007.' banner.

Slika: pravna pomoć prilikom osnivanja preduzeća

U okviru sekcije za pravnu pomoć možete se informisati o svim pitanjima vezanim za otpočinjanje posla!! Na primer, možete se informisati u vezi sa pravnom formom za koju ste se opredelili da registrujete, o porezima i doprinosima, kao i o svim važećim propisima itd.

<http://www.poreskauprava.sr.gov.yu/sr/>

PORESKE UPRAVE će Vam omogućiti informisanje o svim pitanjima u okviru PDV-a, poreskim propisima itd.

Putanja osnivanja preduzeća ima nekih 4 koraka i to je manje više svuda isto. Ali cene, vreme i još mnogo što šta nije isto ali generalno
PUTANJA OSNIVANJA PREDUZEĆA JE;

1. Prilikom podnošenja zahteva za registraciju osnivanja privrednog subjekta potrebno je priložiti sledećih šest dokumentata:

- Dokaz o identitetu osnivača (fotokopija lične karte ili pasoša fizičkog lica i/ili izvod iz registra u kome je registrovano pravno lice),
- Akt o osnivanju društva (odluka ili ugovor), sa overenim potpisima osnivača,
- Potvrda banke o uplati novčanog uloga na privremeni račun ili overena izjava osnivača o tome da je obezbedio osnivački ulog,
- Odluka o imenovanju zastupnika društva, ako zastupnik nije određen osnivačkim aktom,
- Overen potpis zastupnika,
- Dokaz o uplati takse za osnivanje.

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

Agencija za registraciju donosi rešenje o registraciji privrednog subjekta u roku od 5 dana od dana podnošenja prijave.

2. Istovremeno sa zahtevom za osnivanje podnosi se i zahtev za određivanje matičnog broja Republičkom zavodu za statistiku za koji se plaća taksa.

3. Nakon toga, podnosi se Poreskoj upravi zahtev za dobijanje PIB broja za koji se ne plaća taksa a za isti se čeka oko 10 dana.

4. Po dobijanju PIB broja kompletna dokumentacija se dostavlja banci radi otvaranja tekućeg računa i po dobijanju istog (za jedan dan) preduzeće može da otpočne obavljanje delatnosti (ako nije u pitanju delatnost za koju je potreban posebna dozvola).

To je putanja za REGISTRACIJU PREDUZEĆA!!

Otpočeli ste posao i zvanilno krećete u rad. Slede pitanja finansija kao i celokupnog poslovanja.

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

FINANSIJE

Biznis tj. poslovna delatnost predstavlja mehanizam za stvaranje novca.

Ključ uspeha jeste u tome da ste stalno upoznati sa finansijskim stanjem vašeg poslovanja. Ovo je bitno prvenstveno za vas ali i za poresku upravu na kraju vaše prve godine poslovanja ali i svake sledeće.

Ako se ima u vidu da je suština upravljanja finansijama, donošenje racionalnih investicionih i finansijskih odluka, moram zaključiti da je usko skopčano sa finansijama i upravo finansijskom analizom. Naime, kako nam je finansijska analiza bitna pilikom otpočinjanja posla, isto tako nam je bitna i tokom rasta i razvoja našeg posla. Ključ uspeha je dobro vođenje finansija. Njima ću ovde posvetiti više pažnje. Jer upravo nam finansijska analiza omogućuje relevantnu procenu:

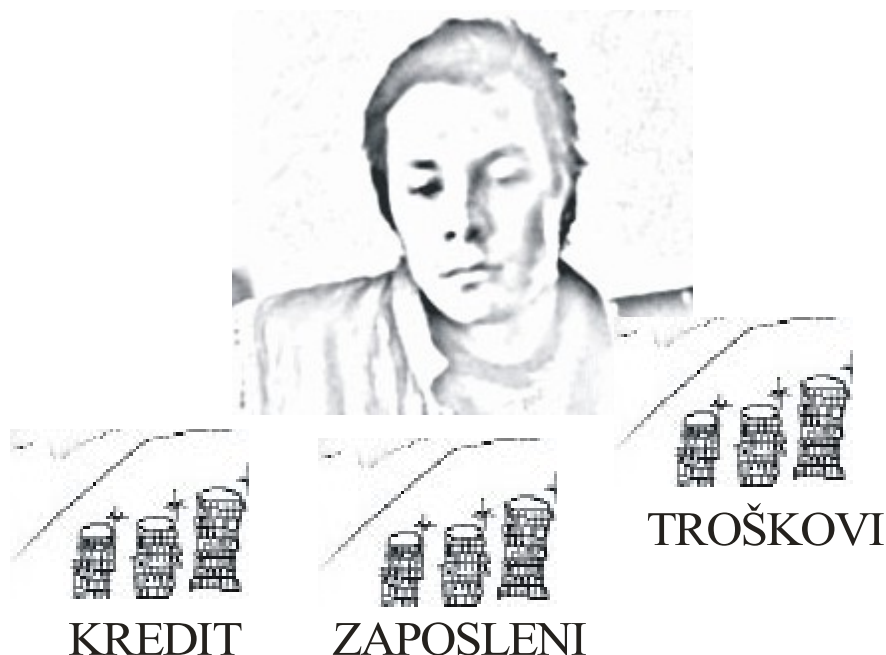
1. tekuće finansijske pozicije preduzeća (UKOLIKO VEĆ IMATE SVOJ POSAO ILI VAŠA STARTNA NOVČANA POZICIJA ZA OTPOČINJANJE POSLA)
2. potreba proširenja poslovne aktivnosti (GDE STE I KUDA IDETE)
3. potreba pribavljanja dodatnih izvora finansiranja.(PROCENA STANJA)

Navedeni procesi, zapravo, predstavljaju informacionu osnovu za upravljanje vašom idejom i vašim poslom.

ONO ŠTO JE JAKO BITNO JESTE DA SVE ŠTO OVDE BUDEM NAPISALA UKOLIKO SE PRATI I RADI U SAMOM STARTU, REALNO JE PRAVA OSNOVA ZA PROCENE:

KOLIKO NAS SVE KOŠTA,
KOLIKO REALNO NA OSNOVU TOGA MOŽEMO FORMIRATI CENU,
KAKVA NAM JE POZICIJA SA DATOM CENOM NA TRŽIŠTU,
KAKVA ĆE BITI PRODAJA (BEZ OBZIRA DA LI JE PROIZVOD ILI USLUGA) itd.

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

Sve ovo i još mnogo što šta stajaće ispred vas kao pitanja!!

I sve se tiče para, naravno!!

Zato kada počnete ma koji posao, morate uraditi stručno zvanu računovodstvenu i finansijsku analizu. Elem, šta to znači.

Računovodstvena analiza je ispitivanje i ocena prošlih performansi koje se odnose na finansijsku situaciju preduzeća i njegov rentabilitetni položaj.

Finansijska analiza predstavlja deo računovodstvene analize i kao informacionu podlogu koristi osnovne finansijske izveštaje – bilans stanja, bilans uspeha, bilans tokova gotovine i aneks. Navedeni finansijski izveštaji nisu alternativni, već komplementarni zbog različitih vrsta informacija koje pružaju.

Tako, na primer,

bilans stanja prikazuje finansijsku konstituciju preduzeća, zato je on adekvatan za sagledavanje i ocenu finansijske situacije preduzeća.

Bilans uspeha sadrži detaljne informacije o visini i poreklu rezultata, pa je prikladno sredstvo za uvid u rentabilnost poslovanja, odnosno prinosnu snagu preduzeća. To praktično znači da su svi zajedno neophodni za kompleksno sagledavanje i ocenu finansijskog položaja i zarađivačke sposobnosti.

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

Ispred sebe stavite ovakav jedan **bilansa stanja**

AKTIVA

1. Imobilizacija
2. Zalihe
3. Aktivna vremenska razgraničenja
4. Potraživanje
5. Gotovina
6. Neposlovna sredstva
(sredstva zajedničke potrošnje)

PASIVA

1. Sopstveni kapital
2. Dugoročni zajmovi
3. Kratkoročne obaveze
4. Neposlovni izvori
(fond zajedničkepotrošnje)

I jedan **bilans uspeha**

A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA

I. Poslovni prihodi

1. Prihodi od prodaje
2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe
3. Povećanje vrednosti zaliha učinaka
4. Smanjenje vrednosti zaliha i učinaka
5. Ostali poslovni prihodi

II. Poslovni rashodi

1. Nabavna vrednost prodate robe
2. Troškovi materijala
3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi
4. Troškovi amortizacije i rezervisanja
4. Ostali poslovni rashodi

III. POSLOVNA DOBIT

IV. POSLOVNI GUBITAK

V. Finansijski prihodi

VI. Finansijski rashodi

VII. Ostali prihodi

VIII. Ostali rashodi

IX. DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA

X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

B. VANREDNE STAVKE

I. Vanredni prihodi

II. Vanredni rashodi

III. Dobit po osnovu vanrednih stavki

IV. Gubitak po osnovu vanrednih stavki

C. DOBIT PRE OPOREZIVANJA

D. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

E. Porez na dobit

F. NETO DOBIT

G. NETO GUBITAK

Ovo će za vas raditi stručno lice ali nije loše da imate na umu te stvari prilikom rada i da sami imate u glavi kako stoje stvari.

Opis ispod predstavlja krajnje pojednostavljen tok vašeg protoka novca.

Prognoza protoka novca

1. Gotovina na kraju meseca

1.1 Troškovi A

1.2. Troškovi B

2. Gotovina na kraju meseca

Prognoza protoka novca

Stvarno stanje biće drugačije, barem u početku!!

Sve ovo je bitno zbog toga pažljivo treba voditi finansijske knjige. Možete imati sjajan biznis koji bi vam u budućnosti mogao donositi veliku dobit, ali vaš će biznis propasti ako ne budete imali dovoljno gotovine da platite tekuće troškove. Isto je i sa maržom i prodajom: ukoliko se one vremenom budu smanjivale, vašem biznisu pretil rizik.

Dakle, ako želite uspešan posao nije dovoljno imati dobru ideju već i znati upravljati njome.

U ekonomiji postoji izraz **racio analiza**. Ona podrazumeva ispitivanje i ocenu finansijskog statusa i zarađivačke sposobnosti preduzeća na bazi seta svrsishodno odabranih i adekvatno grupisanih racio brojeva. U praksi bi to značilo „koliko para toliko muzike”.

I racio brojevi se grupišu na: pokazatelje likvidnosti, aktivnosti, finansijske strukture, rentabilnosti, tržišne vrednosti. Ovde se neću baviti ovim pitanjima samo sam ih pomenula da bi se shvatila ozbiljnost istih. Ali ukoliko se kreće u posao i posao živi

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

vremenom ćete možda raditi neku dublju analizu ili konkurisati za neki novi kredit, ulazitu u neku novu investiciju onda će studiozna analiza zahtevati ozbiljno sagledavanje finansijske moći vašeg biznisa, i tada finansijska analiza i analiza racio brojeva biće ključ svega. Jer ona obezbeđuje informacionu podlogu za ocenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja preduzeća.

I na samom kraju ona treba vama ali i ocena je poslovanja preduzeća od strane drugih!!

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

RAZNE TAČKE VEZANE ZA VAŠ POSAO

Troškovi

U cilju planiranja, oporezivanja i određivanja cena, morate znati koliki su vam troškovi. Potrebno je u potpunosti sagledati situaciju prije nego što započnete s poslovnim aktivnostima. Proizvodnja određenog proizvoda ili pružanje usluga može koštati mnogo više nego što mislite i moguće je, ukoliko niste predvideli odgovarajuće troškove, da na kraju nećete moći prodati svoje proizvode ili usluge i ostvariti profit.

Zato realno sve na papir!!

Cene

Ukoliko su vaše cene tako niske da ne pokrivaju tekuće troškove ili su toliko visoke da niko ne kupuje vaše proizvode ili usluge - **vi ćete bankrotirati**. Ukoliko su vaše cene upravo odgovarajuće, imaćete maksimalnu dobit.

Zato imajte na umu da:

1. nije dovoljno samo "ostvariti dobit". Morate zarađivati više novca nego što biste zarađivali sa vašim novcem u banci ili na nekom drugom poslu;
2. cena koju konkurenti traže ne mora biti i cena koju ćete vi tražiti za vaše proizvode ili usluge. Renomirana marka može tražiti višu cenu od vaše (dok ne postanete jednako poznati). Ljudi biraju na osnovu **cene i kvaliteta**.
3. je u maloprodajnu cenu uračunata marža na dobit (a možda i marža na dobit posrednika) te da to nije cena koja oslikava realnu dobit;
4. većina preduzetnika određuju cene za koje smatraju da će im doneti maksimalnu dobit od samog početka poslovanja. Ukoliko je potreban duži period da dođete do vidljive dobiti, mogli biste pokušati najpre pridobiti veći broj kupaca tako što ćete odrediti niže cene. Kada pridobijete vašu klijentelu, možete postepeno podizati cene. Treća alternativa jeste da odredite relativno visoke cene kako biste vašem proizvodu dali ekskluzivni imidž koji možete iskoristiti u budućnosti čak i ako to znači samo mali broj kupaca u bliskoj budućnosti.

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

Promotivne aktivnosti ili ti reklama!!

Nije dovoljno samo ponuditi dobar proizvod po dobroj ceni. Takođe se morate pobrinuti da potencijalni kupci znaju za te proizvode. **Ne treba razmišljati da li da započnete promotivne aktivnosti, nego na koji način.**

Neke od mogućnosti su:

1. **Oglašavanje:** bilo koji oblik prezentiranja vaših proizvoda ili usluga koji plaćate i koji se ne obraća pojedinačno potrošačima
2. **Lična prodaja:** svaki oblik prezentiranja proizvoda koji podrazumevaju direktnu komunikaciju sa potrošačima
3. **Promotivna prodaja:** privremeno ponuditi nešto dodatno
4. **Odnosi s javnošću:** razvijanje dobrih odnosa, ne samo sa potencijalnim kupcima nego i sa domaćim novinarima ili novinama
5. **Direktni marketing:** čak i ako nikad niste sreli svoje kupce moguće je pružiti im „direktnu pažnju” putem sms-a itd.

Distribucija

Zamislite da ste s uspehom izvršili promociju zaista dobrih proizvoda ili usluga po veoma razumnim cenama. Mnogi kupci vam pošalju narudžbinu, a vi im zatim ne isporučite svoje proizvode ili usluge na vreme.

Jednostavna poruka ovoga jeste - ukoliko nemate odgovarajući sistem distribucije, nema smisla proizvoditi bilo šta.

Postoji pet metoda distribucije.

1. **Direktna prodaja:** vi sami prodajete vaše proizvode ili usluge
2. **Firme za prevoz/distribuciju:** ukoliko ne želite ili ne možete kupovati skupa vozila i brinuti o održavanju, svoju robu možete isporučiti uz pomoć firmi koje se bave distribucijom/prevozom robe.
3. **Prodaja na veliko ili prodaja na malo:** često broj kupaca do kojih dopirete zavisi značajno o tome koristite li jednu od navedenih grupa. Prodavci na veliko i malo ostvaruju zaradu tako što kupuju i preprodaju robu koju su drugi proizveli. Obim vaše prodaje će se verovatno povećati, ali naravno cena koju dobijate za svoje proizvode je niža nego kod direktne prodaje.
4. **Agencije za marketinške usluge:** ove agencije vam mogu pomoći da usmerite, i pravilno distribuirate svoje proizvode na tržište.

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>

Neka prava na ovaj tekst su zadržana i nalaze se pod [Creative Commons licencom](#).

5. **Zadruga**: naročito u oblasti poljoprivrede, zadruge često pomažu poljoprivrednicima da pronađu tržišta za svoje proizvode

Prodaja

Današnji proizvođači se susreću sa snažnom konkurencijom velikog broja proizvođača. Poslovi osrednjeg kvaliteta propadaju.

Pružanje usluga je umetnost.

Svrha prodaje nije samo da se nešto proda.

Cilj ove umetnosti je da vaši kupci budu zadovoljni.

Nije lako zadovoljiti kupce.

Naravno, postoje neki osnovni principi.

Važno je, na primer:

1. ponuditi pomoć, ali ne biti agresivan,
2. poznavati proizvode i pružiti dobar savet,
3. nikad ne ignorisati kupca koji čeka,
4. izvinuti se ukoliko napravite grešku,
5. biti iskren,
6. ukoliko nemate određeni proizvod, dajte savet o zameni za isti ili kupcu recite gde mogu naći taj proizvod,
7. nemojte zatvarati tačno na vreme ukoliko je kupcu potrebno još nekoliko minuta da se odluči za kupovinu,
8. izgledajte profesionalno i neka vaše prostorije budu u skladu s tim,
9. dajte samo obećanja koja možete ispuniti,

I konačno, zapamtite - kupac je uvek u pravu.

Radnici

Radnici su osnova vaše poslovne delatnosti. Pre nego ih zaposlite, morate prvo videti da li ih zaista trebate i ako trebate, da li baš sve koje ste planirali zaposliti. Ako zaključite da ih trebate, pažljivo izvršite izbor i ulažite u njihove sposobnosti, sigurnost i uslove koji će ih činiti zadovoljnim na poslu. Sve ovo je potrebno da bi vaši radnici bili zdravi, odani i efikasni na svojim radnim mestima.

Porezi

Svi poslovni subjekti su obavezni izvršiti registraciju i plaćati poreze.

Poreske stope i sve o njima na adresi <http://www.mfin.sr.gov.yu/html/index.php>

I na samom kraju, nadam se da kada pročitate ovo upostvo i posetite navedene linkove imaćete jasnu predstavu o otpočinjanju posla. Ideja je ključ svega. Ali nije potrebna samo ona, već istrajnost u njoj. Nailazimo svi mi na mnogobrojne prepreke i mnoga pitanja, bitno je da ostanemo verni sebi i da verujemo u sebe. Sve ostalo je stvar volje i istrajnosti.

NADAM SE DA VAM JE KORISTILO!!

POTPIS

Sandra Jakovljević

Created by Sandra Jakovljević

Adresa: Atinska 56, 34000 Kragujevac, fik.tel. 034/ 341-119 mob.tel. 062/ 344-699

E mail: sandrajakovljevic@gmail.com

<http://blog.sandrajakovljevic.com>